

DE
VORBA
CU
LAURA
SI ...
ANDREI
GROSOSIU

Asa cum

v-am obisnuit deja, in fiecare editie, stam de vorba cu oameni talentati si pasionati de lucruri frumoase, din diverse domenii de activitate, oameni care prin munca, talent, implicare si daruire, au reusit sa-si transforme pasiunea in job.

In editia din iunie a revistei Famost, l-am invitat alaturi de noi pe **Andrei Grososiu**, fotograf profesionist, care ne va vorbi atat prin cuvinte cat si prin imagini, despre traseul sau profesional, despre cum a inceput aceasta frumoasa pasiune, dar si despre tot ceea ce inseamna fotografie.

Cand am intrat acolo, a fost ca si cand mi s-a dat voie intr-o lume misterioasa, ...

Ce anume te-a indreptat catre fotografie si cand ai descoperit pasiunea pentru acest domeniu? Cum si cand ti-ai dat seama ca asta este ceea ce vrei sa faci?

Fotografia m-a pasionat de mic. Cred ca aveam vreo 8-9 ani cand am inceput sa fiu interesat de cum ne facea tata poze. La inceput am fost intrigat de "STATI ASA! NU MISCATI!", apoi enervat ca trebuia sa inghet cate 30 secunde, un minut pana facea o poza. Adica de ce sa stau eu din joaca mea ca sa te joci tu?! Stii gluma cu "DE CINE ASCULTA FEMEILE? DOAR DE FOTOGRAFI!?" Asa eram noi atunci, indiferent ce faceam, cand tata punea aparatul la ochi, noi, familia, deveneam cuminti si ascultatori ca sa faca el poza, sa "surprinda" momentul fericit al familiei. Evident, uneori asta strica toata atmosfera, dar una peste alta, am multe poze din copilarie.

Apoi am fost primit in laboratorul foto! Baia se transforma o data pe luna, sambata spre duminica noaptea incepand pe la 9-10, intr-un taram inaccesibil. Cand am intrat acolo, a fost ca si cand mi s-a dat voie intr-o lume misterioasa, ca si cum intrasem intr-un cerc important unde nu avea acces toata lumea. La inceput aveam scaunelul meu pe care stateam, de unde ma uitam si puneam intrebari. Usor, usor, am trecut pe rand prin toate etapele, dar cea mai lunga si mai plictisitoare a fost sa pazesc caloriferul pentru uscarea pozelor. Era modul in care ma scotea din baie ca sa nu pierd toata noaptea cu el acolo. Imi dadea o prima transa mica de poze ude intr-un lighenas de plastic si ma puneam sa le usuc pe un calorifer electric. Cred ca putini sunt cei care mai stiu cum arata; era un corp vertical dublu convex din tabla care se incalzea cand apasai pe buton. Pe fiecare fata se lipeau pozele ude, apoi peste ele se intindea foarte tare cate o panza care le tinea in loc chiar dupa uscare. Cand se uscau opream aparatul, eliberam fetele de panza, luam pozele uscate, apoi lipeam alte poze ude si reluam. Pozele uscate treceau apoi prin ghilotina ca sa le fac marginile zimtate, frumoase.

Apoi am primit un Smena intr-un august, de ziua mea si de atunci am inceput sa fac poze eu insumi. A fost aparatul care m-a insotit cel mai mult in viata; practic toata scoala generala si liceul.

Vorbeste-mi te rog despre traseul tau profesional in fotografie, care au fost elementele ce ti-au ghidat pasii, care ti-au format, modelat si conturat latura creativa?

Am avut norocul sa am de mic in jur artisti, oameni de cultura. La noi in casa se intalneau prietenii parintilor la ceaiuri: pictori, profesori, bibliotecari, poeti, ingineri, sahisti, chimisti si toti erau oameni de spirit, cultivati, tineri, cu mult umor si dragoste de viata. Parintii mei sunt niste oameni cultivati care au claudit in casa o adevarata biblioteca. Iesirile la teatru erau ceva obisnuit, iar luminile de pe scena, personajele cu mimica lor, cu gestică, costumele, decorurile erau fascinante. Am crescut expus la toate acestea si probabil ca au fost apa de care avea nevoie samanta artistica din mine si din sora mea. Apoi, in viata, am trait o perioada langa un artist educat, cu o cultura vasta, care mi-a incurajat pornirea si mi-a rafinat gusturile.

Cum am spus, am inceput prin a bajbai in laboratorul foto al tatalui meu, dupa aceea am inceput sa fac eu poze si am tot facut pana pe la inceputul facultatii. Apoi, am facut o pauza de cativa ani in care interesul meu s-a schimbat. Am reluat fotografia cand a aparut digitalul la noi, prin 2001-2002. La momentul acela ma ocupam si de amenajari interioare de vreun an si ceva si aveam nevoie de poze pentru clienti, ca sa le arat diverse piese de mobilier, obiecte de decor etc. Faceam modelare 3d cu SketchUp pentru ca era mai rapid decat orice alt program, dar rezultatul nu era ceva realist ca in 3DSM, ci arata ca un desen sau ca un desen animat in cazul filmuletelor. Ma ajutam si de Autocad uneori pentru detalii de executie mai complexe. Oricum, pozele obiectelor si filmuletele facute cu SketchUp salvau mult din timpul clientilor si imi aduceau succes. Treptat a reinceput sa ma intereseze fotografia ca arta vizuala si de la Olympusul de 2 megapixeli am trecut la un Ricoh de 5 total dezamagitor si apoi, in Noiembrie 2003, la un Canon S50 care ma lasa sa setez manual toti parametrii. Dupa Smena, Zenit si Kiev, acesta a fost primul aparat care mi s-a potrivit. Cu el am facut primele poze pe care le-am vandut si incepand de acolo hobby-ul meu fotografic s-a autointretinut si a devenit mai apoi o alta profesie.

Si pentru ca nu sunt un bun pictor, atunci fac poze oamenilor si ii "pictez" cu umbre si lumini ...

De ce ai ales acest domeniu si nu oricare altul?

Multa vreme fotografia a fost pentru mine doar un hobby. Un hobby scump, dar care se intretinea singur. Sunt inginer si militar prin formarea initiala. Am fost militar activ pana in 2017 cand am trecut in rezerva dupa 26 de ani de militare, in care am urcat pe rand toata scara ierarhica ajungand colonel pe functie de general de brigada in 2008. Functia o aveam de fapt din 2004. Spre deosebire de alti militari a caror munca este invizibila publicului larg, eu am avut inca de la iesirea de pe bancile facultatii locuri de munca in contact direct cu companiile de stat si particulare, iar munca mea avea efect imediat in societatea civila. Exceptie face perioada 1999 -2001 cand munca a fost exclusiv in domeniul militar si cand m-am apucat si de partea de amenajari interioare pentru ca imi permitea timpul. Am avut norocul sa fac aproape exclusiv numai ceea ce mi-a placut, munca mea m-a pasionat si am facut-o cu multa daruire si din aceasta cauza am avut si foarte multe satisfactii profesionale. Cand au aparut copiii, in august 2012 si respectiv noiembrie 2013, construisem deja de multa vreme o echipa matura, responsabila, cu profesionisti care nu mai aveau nevoie sa fie tinuti de mana, asa ca incepand cu 2014 am schimbat putin macazul, pentru ca apoi, in mai 2017 sa renunt definitiv la cariera militara si sa ma dedic aproape exclusiv fotografiei. Acum, acasa sunt inconjurat de o muza si doua maimutici blonde, care ma rasfata si carora le place sa ma vada cu aparatul in mana.

Cred ca prin 2008-2009, pentru ca serviciul imi ocupa mai mult de 16 ore din zi de cativa ani deja, familia, prietenii, colegii, mi-au sugerat sa imi gasesc inca ceva care sa ma pasioneze si sa ma tina mai mult acasa. 2007 venise cu un soc puternic care imi afectase viata si m-am refugiat in munca. Acela a fost momentul in care m-am gandit prima oara ca daca ar fi sa renunt la cariera militara, ce as face, ce ar fi acel ceva diferit si fara nicio legatura cu munca de pana atunci, dar care sa ma pasioneze la fel de mult? Primul gand a fost fotografia, asa ca dupa un curs de cateva luni, mi-am luat certificare de fotograf.

Fotografia a venit natural in viata mea. Am pus mereu pasiune in ceea ce am facut si la fel s-a intamplat cu fotografia. A inceput ca un hobby pentru care aveam ceva talent si un background educational minim, o cultura in domeniul artelor vizuale, si a crescut treptat catre o noua profesie, eu am zis catre un hobby scump care se autosustinea. Bani castigati din fotografie se intorceau in proportie destul de mare in investitii in acest domeniu. Iar 2003 a fost ultimul an in care am luat bani "din casa" pentru "joaca" mea. **De ce fotografie?** Pentru ca imi plac oamenii, imi plac emotiile, imi place sa selectez eu ce anume sa retin dintr-un om, imi plac jocurile psihologice, imi place sa creez eu insumi. Si pentru ca nu sunt un bun pictor, atunci fac poze oamenilor si ii "pictez" cu umbre si lumini in Photoshop, incercand sa spun povesti.

Ai urmat niste cursuri de fotografie sau e doar pura pasiune si talent, transpuse in munca si duse la alt nivel?

Sigur! In general, talentul necultivat, nedublat de o cultura bogata si de o munca asidua, ramane doar la nivel potential si in cele din urma se iroseste sau esueaza in kitsch. Am participat de-a lungul timpului la diferite cursuri de istoria artelor, de pictura, ceramica, apoi in anii 2000 cand a explodat internetul, am participat online la o serie de cursuri de fotografie. Mai tarziu, in 2009, cred, am facut un curs de cateva luni la CPPC (Centrul de Pregatire si Perfectionare in Cultura) si mi-am luat atestatul de fotograf. Am avut norocul sa fac cursuri si sa dau examenul cu oameni deosebiti (Feri Vaida, Florin Constantinescu, Catalin Savulescu, Narcis Virgiliu, Cosmin Somesan, Luca Achim), toti dascalii foarte buni, fotografi experimentati, cu o cultura vasta. Probabil ca au fost importante si workshopurile si turele foto prin tara, alaturi de alti pasionati de fotografie, pentru ca am putut intra in contact cu oameni care aveau stiluri diferite, pregatiri si experiente diferite, am putut compara, am vazut si mi-am facut o parere despre ce e bine, ce e rau, ce mi se potriveste si ce nu. Oricum, munca de invatare nu se opreste niciodata.

*Fotografia este despre mesaj,
despre poveste, despre emotie, ...*

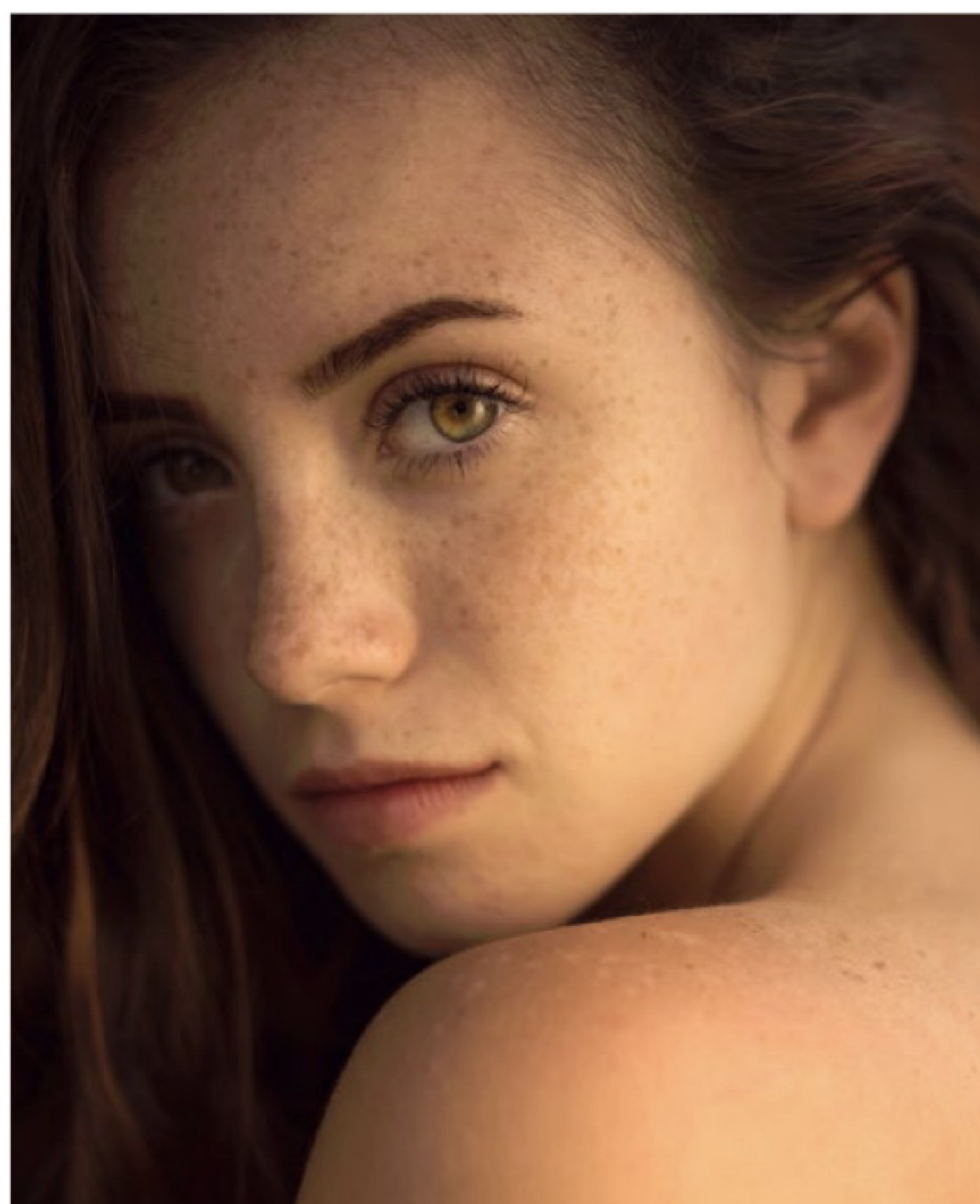
Din experienta ta, cat conteaza echipamentul foto si cat conteaza fotograful?

Intrebarea asta este un cliseu pentru ca nu exista fotograf care sa nu fi fost intrebata asa ceva sau caruia sa nu i se fi spus vreodata apreciativ **"VAI CE POZE FRUMOASE! PROBABIL CA AI UN APARAT SCUMP!"** si el sa nu se fi simtit ofensat :). Nici eu nu fac exceptie, iar raspunsul standard pe care il ofer este: *nu aparatul face pozele, asa cum nu aragazul face mancarea*. Fotografia este despre mesaj, despre poveste, despre emotie, iar acestea tin exclusiv de fotograf. Totusi, lucrurile suporta multe nuanteri. Aparatul de fotografiat este o unealta fara de care nu poti face pozele. Indiferent daca e o pinhole camera facuta artizanal sau varful de gama de la nu stiu ce firma de prestigiu, ca sa faci poza ai nevoie, printre altele, de camera foto. Fiind un instrument, cu cat are mai multe functii si stie sa faca mai multe lucruri, (in masura in care tu ca fotograf folosesti acele functii), cu atat iti este mai util. Ma intorc la analogia cu facutul mancarii: degeaba dai cuiva cel mai avansat tehnologic aragaz, cratitele si cutitele cele mai bune, termometru si sort de bucatar, daca tot ce face el, este sa rupa plicul de supa instant si sa toarne apa fierbinte in cana, peste praf. E la fel si in fotografie; cunosc multe persoane din fotografia romaneasca ce chiar tin ateliere, workshopuri, unii cursuri de fotografie si ei nu stapanesc lucrurile elementare din domeniu. Cumpara si vorbesc in spatiul public despre ultimele aparitii tehnologice in domeniu, dar ei trag pe automat "ca sa nu greseasca":). In functie de ce faci, ai nevoie de mai multe sau mai putine functii in aparat. Exista anumiti artisti fotografi care se bazeaza foarte putin pe functiile camerei. Altii au nevoie de o sensibilitate mai mare a senzorului, de un timp de raspuns mai mic din partea aparatului, de un obiectiv mai luminos, de un unghi de cuprindere mai mare, de o focala mai lunga, sau de o diafragma care sa modeleze altfel bokeh-ul pentru a capta in imagini viziunea artistica proprie. Altii pun accent pe pasul al doilea al fotografiei, procesarea imaginilor pentru a modela mesajul. Iar asta e, daca vorbim doar de fotografia artistica. Daca vorbim de fotografia de sport sau wild, de exemplu, acolo performantele echipamentului foto fac mereu diferenta intre doi fotografi la fel de buni.

Incepand cu primul meu DSLR, eu nu am cumparat niciodata o camera mai noua, pana cand nu am ajuns la limita de functionalitate a celei curente. Am preferat sa investesc in obiective, in cursuri, in carti si in aparatura de studio, decat sa cumpar o camera mai avansata tehnologic.

Cum ti-ai caracteriza stilul de fotografie? Carui tip de fotografie ii dedici mai mult timp?

Lasand la o parte copilaria si apoi primii ani de digital, mi-am petrecut mult timp analizand importanti artisti vizuali (pictori, sculptori, fotografi) si incercand si prin copiere, sa inteleg si sa asimilez diferite stiluri. In felul acesta am ajuns sa ma cunosc mai bine, sa stiu ce mi se potriveste mai bine. Am ajuns la cateva concluzii: imi plac oamenii in poze mai mult decat animalele; desi pot mima, nu sunt jurnalist; peisajele citadine, rurale sau salbatice ma deconecteaza, ma scot din priza. Dincolo de asta, exista multe alte genuri si subgenuri de fotografie; unele le pot face cu placere, altele mai mult impins de necesitate, uneori de ambitie, orgoliu :). Eu zic despre mine, ca sunt in primul rand un portretist care exploreaza inclusiv nudul, apoi sunt un conceptualist si un nominalist ca orientare filosofica in fotografie. Iar in cele din urma, fac si eu peisaj.

72

Care sunt lucrurile pe care le surprinde fotografia, dar nu si ochiul liber?

Nu cred ca exista lucruri pe care camera sa le surprinda iar ochiul liber nu. Dar pana la urma, e vorba doar de perceptie, adica de constientizarea (sau macar asimilarea subconstienta, uneori inconstienta, instinctiva) lucrurilor la care esti martor direct. Daca dam la o parte sfera actiunilor care imprima unei poze viziunea artistica a autorului si pastram doar conceptul de fotografie, o imagine fotografica este poate cea mai realista mijlocire a unei marturii directe, exceptie (in anumite conditii) facand-o doar filmul, imaginile animate. Mai departe, putem concluziona ca ochiul liber are in teorie aceeasi capacitate potentiala de a surprinde lucrurile ca si o camera foto. In realitate, artistul fotograf este un narator in imagini care iti prezinta adevarul lui, iar privitorul (ca martor direct sau ca si consumator de imagini fotografice) percepe adevarul propriu, intre cele doua fiind de cele mai multe ori, diferente semnificative. Aceasta este diferenta semantica dintre fotografie si ochiul liber. Apoi mai exista o diferenta fiziologica, daca mi se permite personificarea camerei foto si daca se accepta simbioza dintre fotograf si camera sa: *cu ochiul liber primesti o succesiune de microexpresii ale celui din fata ta, iar asta iti modeleaza perceptia despre subiect; camera foto ingheata timpul si decupeaza o singura microexpresie dintr-un individ la un moment dat.* Tine de fotograf sa iti arate sau nu acea fateta a personalitatii subiectului din fata camerei sau alta.

Prin aceasta, cred ca fotografia este mai clara si mai ingenua decat ochiul liber si decat filmul. Si lucrurile se aplica, cred eu, in orice gen de fotografie, exceptand poate fotografia de produs, natura statica in general.

Intr-o sedinta foto, cat de importanta e relatia dintre client si fotograf? Cum lucrezi cu persoanele mai putin fotogenice, lipsite de experienta, sau poate chiar mai timide in fata aparatului?

Fotografia, ca orice arta, este destinata consumului. Esentialmente, fotografia este un mediu de comunicare si atunci ar fi o ipocrizie sa spui ca transmitsi mesajul corect prin fotografia facuta fara ca tu, fotograf creator, sa nu comunici cu clientul tau. Clientul iti emite o cerere, iar tu trebuie sa ii furnizezi un rezultat care sa vina in intampinarea asteptarilor lui. Fotografia pe care i-o dai clientului este feedback-ul tau la ce ti-a spus el. Daca tu nu ai inteles corect cerinta lui, rezultatul nu poate fi unul multumitor decat printr-un noroc. Desi oamenii se contopesc in clisee, in conceptualizari de genul moda, trend, in realitate fiecare este diferit si daca ii dai spatiu sa se deschida, te poate uimi cu identitatea lui. Din aceasta cauza, sa nu intrebii pana intelegi exact ce vrea clientul, sa presupui ca stii tu mai bine ce ii trebuie completand singur golurile din comunicare, este o aroganta ingrozitoare care poate pe de-o parte dauna afacerii tale numita fotografie, pe de alta parte poate strivi omul din fata ta. Asta este despre relatia cu clientul. In relatia cu modelul, lucrurile sunt mult mai transante: daca nu reusesti sa comunici cu el, sa ii dai spatiu sa se deschida, sa va simtiti bine unul cu altul, sa ajungeti sa comunicati clar, deschis, cu respect reciproc (indiferent cine te crezi tu si cu ce se ocupa modelul in viata de zi cu zi), pozele rezultate pot fi in cel mai bun caz corecte, dar de cele mai multe ori va razbate din ele o banalitate goala, sterila, ca o fata batrana.

Fotogenia e calitatea de a da bine in poze. Cum spuneam mai devreme, fotografia decupeaza microexpresii, capteaza franturi din personalitatea unui om. Cred cu tarie ca nu exista om, fara nicio exceptie, care sa nu aiba macar momente in care sa fie interesant, sa fie "viu". Acum depinde de tine, fotograf, sa il faci sa infloreasca, sa ajungi la acele momente si mai apoi sa ai dexteritatea sa le surprinzi pe camera. Din pacate, iar fara exceptie, nu cred ca exista vreun fotograf care sa aiba numai reusite. Ai momente si tu, ca si modelul, cand nu poti. Uneori te incapatanezi sa faci, alteori reprogramezi. Uneori esuezi. Important e ca din fiecare experienta sa inveti si sa ai capacitatea de a-ti evalua corect si sincer prestatia.

Ca fotograf, 90% dintre subiectii pozelor tale nu sunt modele profesioniste sau actori, care sa stie si sa poata la comanda, sa genereze vizual o stare sau alta. In marea majoritate a timpului, clientul e si model. Din aceasta cauza, cred ca lipsa de experienta a modelului nu poate fi o problema pentru un fotograf adevarat. Evident ca e de preferat un model care stie ce face, dar cu adevarat ai nevoie de asta doar rar. In plus, un model fara experienta, poate chiar usor timid, dar cu care reusesti sa comunici bine, poate da un plus de naturalete povestilor pe care vrei sa le spui cu pozele tale. Timiditatea este doar o alta stare pe care uneori, chiar vrei sa o captezi in pozele tale.

... aproape toate pozele au cate o poveste interesanta in spate si evident, imi plac ...

73

Care sunt criteriile dupa care iti alegi o fotografie reusita si cat dureaza procesarea ei?

Primul criteriu este unul asa-zis estetic: **IMI PLACE SAU NU**. Spun asa-zis pentru ca nu este ceva pur estetic ci este un melanj de factori tehnici, stilistici, estetici care impreuna contribuie la prima impresie. Trebuie sa fac o paranteza: cand predau sau cand incerc sa invat pe cineva cum sa abordeze fotografia, ii spun sa se uite la poze, la multe poze, la toate pozele care ii ies in cale si sa mai caute si altele. Si la fiecare poza sa se gandeasca mai intai daca ii place sau nu, apoi sa incerce sa constientizeze detaliile de volumetrie, de culoare, joc de lumini si umbre, povestea din imagine, detalii de postura, de expresie, puncte de interes, sa incerce sa identifice reguli de fotocompozitie, in general tot ce a invatat despre fotografie, sa vada cum se aplica sau nu in acea imagine si sa lege acel initial **"IMI PLACE"/"NU-MI PLACE"** de aceste lucruri. Exerciitiul acesta, daca il faci de destule ori, ajunge sa iti intre in subconstient si sa il faci instantaneu cand te uiti la o poza sau cand compui un cadru. Cam asta inseamna pentru mine acest prim criteriu. Dupa aceea, incep sa ma uit la detaliile tehnice si evaluez in ce masura modul cum am fotografiat se aliniaza cu ce am intentionat sa fac. In al treilea rand, incerc sa identific ce trebuie corectat, ameliorat, intarit pentru a transmite ceea ce doresc. Dupa ce am ales poza, ma apuc de editat, iar asta dureaza uneori 5 minute, alteori cateva ore in functie de destinatia pozei, de ce corectii am de efectuat la tenul modelului de exemplu, de ce am convenit cu clientul sau uneori de ce anume trebuie sa corectez in editare pentru ca nu am vazut sau nu am reusit sa obtin in procesul de fotografiere. Oricum, pozele trebuie sa iasa bune din camera, iar cele proaste nu merita muncite in postprocesare, asa ca nu imi bat capul cu ele.

Ai vreo fotografie preferata? Din cele realizate de tine, desigur. Care este povestea ei?

Nu am una, am mii. Fiecare dintre ele are povestea ei, fiecare a insemnat ceva in momentul cand am facut-o sau ulterior. Unele mi-au castigat premii la saloanele foto, altele au fost facute in conditii mai grele sau mai haioase. Preferinta pentru unele are legatura cu oamenii sau locurile fotografiate. Imi este greu sa ma opresc la o singura poza.

Sa fie prima poza vanduta, un trandafir rosu, carnal, stropit cu apa din stropitoarea cu rufe si "montat" de vreo 50 de ori pe o draperie aurie de saten pusa pe pat? Sa fie o poza din liceu cu Smena facuta la prima traversare a Branei Caprelor dintre Cabana Caraiman si Cruce, cu o ranita de 15 kg in spate, cand muream de sete si a trebuit sa sap in pietrisul pe unde picura un fir de apa ca sa umplu causul palmei si sa beau? Poate primul portret adevarat in studio,

poate un nud cu primul model profesionist? Imi este greu sa aleg. Dincolo de pozele facute pentru clienti, aproape toate pozele pe care le pun pe pagina de pe 500px.com au cate o poveste interesanta in spate si evident, imi plac.

Cat de importanta este prezenta pe retelele de socializare?

Traim intr-o era informationala. Daca acum 30 de ani stateam cu teama ca se opreste curentul sau apa calda si nu am terminat ce aveam de facut prin casa, acum ne cuprinde panica daca pica 'netul si nu putem da check in sau posta pe Facebook ce mancam. Privit din aceasta perspectiva, totul e ridicol si hilar, dar in acelasi timp, aceasta revolutie digitala a venit mai intai cu o suma de beneficii incontestabile care deriva din accesul liber la informatie. Retelele de socializare ca si camera foto, ca si aragazul de care vorbeam la inceput, sunt doar instrumente pe care le avem la indemana pentru a le folosi. Cum le folosim, depinde aproape exclusiv de noi.

Cunosc un avocat de foarte mare succes care are biroul intr-un apartament de bloc si care nu si-a pus nici macar placuta la intrare. L-am intrebat odata de ce nu isi face reclama, mai ales ca e cunoscut si recunoscut in breasla; mi-a raspuns simplu ca ar fi inutil, are clienti mai multi decat are nevoie doar din recomandari directe si nu e interesat sa isi dezvolte echipa mai mult decat o are in prezent. Oamenii cresc langa el si pleaca lasand locul altora, iar el a ajuns la un echilibru stabil intre viata personala si serviciu. Pentru ce ar avea nevoie un asemenea om de prezenta pe retelele de socializare? In acelasi spirit sunt foarte multi fotografi profesioniști de succes care isi fac treaba, au nisa lor, si nu sunt interesati nici de ce a mai postat colegul Gigel, nici sa arate si sa se laude cu nivelul lor. Isi traiesc viata in afara retelelor de socializare, dar nu deconectati de la internet, de la sursele de informare si dezvoltare.

De partea cealalta este nevoia universala de recunoastere pe care Maslow a pozitionat-o foarte sus in ierarhia nevoilor instinctive ale speciei noastre si care daca nu este satisfacuta, pierdem accesul catre implinirea nevoilor estetice si cognitive si mai departe transcendenta catre nivelul superior existential. Ei bine, retelele de socializare pot fi calea catre aceasta recunoastere, singura problema, reala de altfel, este ca retelele de socializare nu au intrinsec criterii valorice absolute si fiind in sine un business ce se adreseaza discretionar publicului larg, de cele mai multe ori ridica pe culmi nonvalori, creeaza mode si trenduri parazite pentru arta si cultura in general. Cred ca pica in sarcina formatorilor de opinie si a educatorilor sa tempereze aceste directii.

Spune-mi te rog, ti se pare subapreciata arta fotografica in Romania, avand in vedere ca nu multi pot trai din asta, sau consideri ca este doar o chestiune de timp si efort?

Cred ca intrebarea ta comporta doua aspecte ale fotografiei. Pe de-o parte exista valenta artistica a ei, ori in aceasta directie Romania e foarte departe. Nu exista cu adevarat curatori de arta fotografica, nu exista galerii de arta fotografica, nu se tranzactioneaza fotografie de arta. Cele cateva reviste de fotografie si cluburi foto vietuiesc cu greu intr-un peisaj arid, fara ajutor din partea Ministerului Culturii sau a autoritatilor locale. Iar singurul organism care ar putea sa se zbate cu oarecare succes pentru arta fotografica din Romania, AAFRO, zace in mizerie cu o conducere fara putere sau fara interes pentru ce ar trebui sa reprezinte in viata culturala romaneasca, cu un site din secolul trecut si cu sforarii si dispute in spatiul public, cu cotizanti necunoscuti si activitate spre zero absolut. Viata artistica, fotografica, din Romania este sustinuta exclusiv de

Fotografia e un mestesug artistic si e nevoie de mult efort pentru a o invata si pentru a capata finete si maiestrie.

cei cativa entuziasti care isi platesc participarile la saloanele internationale de fotografie si de alti cativa inimosi, care fara niciun profit personal, intretin niste reviste de fotografie, organizeaza an dupa an festivaluri de fotografie sau de arte vizuale, in care fac loc si fotografilor. Ar fi mult de spus pe subiectul asta, dar ma opresc aici.

Cealalta valenta a fotografiei este cea de mestesug, de profesie identificata in COR. Din acest punct de vedere, fotografia este foarte ofertanta si comoda. Se poate trai din fotografie dar DA, trebuie sa depui multa munca, sa cladesti lucrurile corect si stabil, iar asta cere si timp si ceva investitii initiale. Si uneori e nevoie si de compromis. Din pacate, chiar si asa sunt multe stari de fapt care pun bete in roate fotografilor, dar care nu se manifesta numai in Romania ci peste tot in lume. Fotografia s-a democratizat si din aceasta cauza revistele, ziarele (electronice sau tiparite deopotrieva) nu mai cumpara fotografie, siteurile cel mult cumpara sau iau gratuit de pe stoc atunci cand nu fura poze din spatiul public, fara macar sa dea credit autorilor. De fapt, aceasta este tendinta generala, inclusiv unii autori de literatura isi fac copertile si isi ilustreaza textele cu poze "luate de pe net" de parca respectivele poze ar fi orfane, fara autori. Cam astea sunt problemele fotografilor, dincolo de o crasa lipsa de educatie si o manelizare a consumatorilor.

76

Ce ar trebui sa aiba in vedere cei ce cauta un fotograf pentru evenimentul lor?

Ar trebui sa caute ce au nevoie, sa potriveasca cererea lor cu oferta de pe piata si slava Domnului, oferta este vasta :). In general, vorba "cat dai, atata face", e valabila in fotografie. Acum, evenimente la care e nevoie de fotograf au toti oamenii, indiferent de pregatire, de gradul de cultura, au inclusiv companiile uneori. Ce trebuie sa nu lipseasca din viata unui om nu e nici cultura generala, nici banii, ci bunul simt. Cand ai bun simt, poti sa recunosti ceva de prost gust si sa te feresti. Cand ai bun simt, poti sa te feresti de pozarii de 200 de lei care sunt si DJ, si filmeaza si fac si pe ursitoarele daca e nevoie. Serios vorbind, clientul ar trebui sa evalueze cat de importante sunt pentru el pozele de la acel eveniment, comparand de exemplu cu rochia miresei sau a nasei, cu costumul bebelusului, cu florile si celelalte aranjamente, chiria spatiului si cu orice alte costuri. Apoi ar trebui sa aprecieze cat are de munca fotograful la evenimentul lui tinand cont ca dincolo de timpul efectiv petrecut acolo, fotograful va trebui sa munceasca acasa la sortat si editat pozele. Nu mai vorbesc aici de investitia in educatie si aparatura pe care fotograful o face permanent. Ar trebui sa se gandeasca inclusiv in ce masura e important daca in pozele invitatilor fotograful lui apare in pantaloni scurti si slapi. Daca are in vedere toate aceste lucruri cu obiectivitate, de la inceput, va putea construi un buget realist, aproximativ si apoi sa se duca sa caute un fotograf in acel interval si sa refuze chilipirurile.

Ce sfaturi le-ai da tinerilor aflati la inceput de drum, care doresc sa urmeze o cariera in acest domeniu?

Sa invete organizat. Sa trateze fotografia si ca pe o arta si ca pe o inginerie. Fotografia nu e nici neurochirurgie dar nici sofata, e un mestesug artistic si e nevoie de mult efort pentru a o invata si pentru a capata finete si maiestrie. E nevoie de educatie.

Sa munceasca. Si ma refer aici la a lucra, a experimenta, a analiza rezultate, a compara, a se supune criticilor. E forma autodidacta a invatarii. Sa aiba rabdare. Cred ca asta este unul dintre cele mai mari vicii pe care le-a adus era digitala, am inceput sa credem ca absolut orice se poate obtine cu viteza bitului prin fibra optica. Experienta rafineaza talentul educat, iar experienta cere timp. Sa aiba respect pentru ei insisi si pentru profesie. Asta inseamna sa se evalueze corect, sa nu se vanda gratis si sa trateze responsabil clientii. Si sa mai aiba in vedere ceva: fotograful cocheteaza cu arta, indiferent de client si indiferent de proiect, fotograful lucreaza cu oamenii in majoritatea timpului. Pentru asta sa se construiasca si sa se pastreze elegant, cult, rafinat.

Proiecte, planuri de viitor?

Am in desfasurare cateva proiecte fotografice personale: unul implica pistrui si roscate, altul nuduri in spatii publice, iar cel de-al treilea - portrete prim plan facute cu obiective de pe camerele foto cu film. In plan profesional, cochetez cu ideea de a organiza o scoala de fotografie si un spatiu cultural adiacent. De asemenea, sunt deschis pentru noi colaborari fotografice.

Unde pot cititorii Famost sa te gaseasca?

andrei.photography, de acolo au acces la diverse pagini unde postez, la contul de **FACEBOOK**, **INSTAGRAM** etc. Pentru cei mai clasici, raspund la 0721667469. ■